

Budżet Unii Europejskiej w pigułce

Na co wydaje się pieniądze?
Skąd one pochodzą?
Jak uchwała się budżet?
Jak wydaje się i kontroluje środki unijne?
Jak Unia rozlicza się ze swoich wydatków?

KOMISJA EUROPEJSKA

Na co wydaje się pieniądze?

Co roku do budżetu UE wpływa niewielka część, bo około 1%, dochodu narodowego państw członkowskich, co odpowiada kwocie około 235 euro na jednego mieszkańca. Pieniądze wykorzystuje się na cele związane z poprawą codziennego życia obywateli. Dla studentów może to oznaczać szansę nauki za granicą; dla małych przedsiębiorstw – łatwiejszy dostęp do większych rynków zbytu i uczciwe warunki prowadzenia działalności gospodarczej; dla naukowców – większą szansę na realizację ich pomysłów; dla poszukujących pracy – nowe możliwości szkoleń.

Bezpośrednio czy pośrednio wszyscy w jakimś stopniu korzystamy z działań finansowanych z budżetu UE, czy to w postaci czystszych plaż, bezpieczniejszej żywności na naszych talerzach, lepszych dróg, czy gwarancji naszych praw podstawowych.

Działania i projekty finansowane z budżetu UE są odzwierciedleniem priorytetów wyznaczonych na daną chwilę przez

kraje UE. Szereguje się je według obszernych kategorii wydatków (znanych jako pozycje budżetowe) i trzydziestu jeden różnych obszarów polityki.

Z budżetu UE finansowane są działania i projekty w tych dziedzinach polityki, w których wszystkie kraje UE zgodziły się działać na poziomie Unii. Przyczyny takiej decyzji są bardzo proste. Połączenie sił w tych obszarach pozwala osiągnąć lepsze wyniki mniejszym kosztem.

Są też jednak takie dziedziny, w których kraje UE postanowiły nie działać na poziomie Unii. Na przykład krajowe ubezpieczenia społeczne, system emerytalno-rentowy, system opieki zdrowotnej lub system edukacji finansowane są nadal ze skarbu państwa lub kas samorządowych. Dzięki **zasadzie pomocniczości** działania, którymi najlepiej zarządzać na poziomie krajowym, regionalnym czy lokalnym, finansowane są właśnie na takim poziomie, a Unia wstrzymuje się od interwencji.

Wzrost gospodarczy i zatrudnienie

Przez najbliższe siedem lat kraje UE postanowiły skierować znaczącą część wspólnych wysiłków i środków na przyspieszenie **wzrostu gospodarczego i poprawę w dziedzinie zatrudnienia**. Zrównoważony wzrost stał się jednym z głównych priorytetów Unii. Gospodarka UE musi być bardziej konkurencyjna, a regiony słabiej rozwinięte muszą nadrobić dystans dzielący je od innych.

By poprawić **poziom konkurencyjności gospodarki**, potrzeba więcej inwestycji w badania naukowe i edukację, bardziej rozbudowanych sieci transportowo-energetycznych oraz lepszych warunków zatrudnienia. W efekcie pomysł zrodzony w laboratorium będzie mógł znaleźć praktyczne zastosowanie w małych przedsiębiorstwach w całej UE i trafić do powszechnego obrotu przy pełnym poszanowaniu praw konsumentów. W tym przypadku sfinansowanie jednego projektu badawczego daje zatrudnienie naukowcowi, przedsiębiorcy, dystrybutorowi, a konsumentowi zapewnia ochronę.

Osiągnięcie długoterminowego wzrostu gospodarczego zależy także od właściwego wykorzystania i powiększenia potencjału wzrostu UE. Priorytet ten, znany jako **spójność**, zakłada wsparcie dla regionów znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji ekonomicznej w ich dążeniu do przekształceń gospodarczych pozwalających stawić czoła światowej konkurencji. Innowacje i gospodarka oparta na wiedzy stwarzają w tych regionach niepowtarzalną okazję do uruchomienia mechanizmu wzrostu.

Wysiłki Unii w tym względzie koncentrują się na rozwoju

Nasze zasoby naturalne

Dzięki różnicowaniu geograficznemu i klimatycznemu kraje UE wytwarzają szeroką gamę produktów rolnych, które konsumenci w Europie mogą kupować po przystępnych cenach. Wysiłki UE w tej dziedzinie zmierzają w dwóch głównych kierunkach.

infrastruktury oraz udzielaniu regionom pomocy w szkoleniu **siły roboczej** i wdrażaniu najnowszych technologii produkcyjnych. Budżet UE służy także wspomaganianiu **współpracy** społeczno-ekonomicznej między regionami i krajami. Projekty unijne obejmują często wymianę doświadczeń i *know-how*, co może mieć szczególną wartość dla regionów słabiej rozwiniętych.

W okresie 2007–2013 z każdego euro wydanego z rocznego budżetu UE **44 centy** pójdą na działania związane z konkurencyjnością i spójnością.

Po pierwsze – to, co się wytwarza, musi odpowiadać temu, czego chcą konsumenci. Chodzi między innymi o **wysoki poziom bezpieczeństwa i jakości** produktów rolnych. Po drugie – rolnicy produkujący żywność powinni mieć możliwość planowania i przystosowywania swoich produktów do oczekiwań konsumentów, dbając jednocześnie o względy ochrony środowiska naturalnego.

Aby właściwie gospodarować zasobami naturalnymi i skutecznie je chronić, potrzebne są także bezpośrednie działania na rzecz ochrony **środowiska**, restrukturyzacji i dywersyfikacji **gospodarki rolnej** oraz promowania metod **zrównoważonego rybołówstwa**. Choroby zwierzęce, wycieki ropy czy zanie-

czyszczenie środowiska rozprzestrzeniają się niezależnie od granic państwowych. Tego typu zagrożenia wymagają działań na wielu frontach i w kilku krajach. W latach 2007–2013 na każde euro wydane z budżetu UE **43 centy** pójdą na cele związane z naszymi zasobami naturalnymi.

Podstawowe swobody, bezpieczeństwo i sprawiedliwość

Także walka z **terroryzmem**, **przestępczością zorganizowaną** i **nielegalną imigracją** jest o wiele bardziej skuteczna, gdy państwa UE wymieniają się informacjami i działają wspólnie. UE dąży do skuteczniejszego zarządzania przepływami migra-

cyjnymi, do powszechnej współpracy w sprawach karnych i sądowych oraz do budowy bezpiecznego społeczeństwa opartego na zasadach praworządności. Na ten cel przeznaczy około **jednego centa** z każdego euro wydanego z budżetu.

Być Europejczykiem – debata, dialog i kultura

Jest nas w UE ponad 495 milionów. Mówimy wieloma różnymi językami i wywodzimy się z różnych kultur. Razem tworzymy bezcenne dobro Unii Europejskiej – różnorodność kulturową

opartą na wspólnych wartościach. Budżet UE ma pomóc w promowaniu i chronieniu tego **kulturowego dziedzictwa** i bogactwa, składając jednocześnie do **aktywnego uczestnictwa** w toczących

Od 1987 r., odkąd działa program Erasmus, ponad 1,2 miliona europejskich studentów skorzystało z możliwości odbycia części studiów w innym kraju UE.

Ośrodek pomocy dla dzieci – ofiar trzęsienia ziemi w Algierii, finansowany przez unijny urząd pomocy humanitarnej ECHO.

się wokół nas debatach. Ma także służyć ochronie **zdrowia publicznego i interesów konsumentów**. Mniej więcej **jeden cent** z każdego wydanego euro zasili tego rodzaju działalność, zapisaną w budżecie pod pozycją „Obywatelstwo”.

UE na arenie międzynarodowej

Oddziaływanie funduszy unijnych nie kończy się na naszych granicach zewnętrznych. Dla jednych budżet UE jest źródłem **pomocy kryzysowej** po klęsce żywiołowej. Dla innych oznacza **długoterminowe wsparcie** wysiłków na drodze do dobrobytu,

Koszty administracyjne

Około **sześciu centów** z każdego euro wydanego z budżetu przeznacza się na pokrycie kosztów funkcjonowania Unii Europejskiej. Zalicza się do nich koszty personelu i budynków wszystkich

Oprócz długoterminowych programów pomocy 77 rozwijających się krajów Afryki oraz regionu Karaibów i Pacyfiku może liczyć na wsparcie z **Europejskiego Funduszu Rozwoju** (niezależnego od budżetu UE). Środki te przeznaczone są na reformę systemu edukacji, służby zdrowia i transportu, a także rozwój instytucjonalny. W okresie 2008–2013 taka **dodatkowa pomoc** stanowić będzie około 3% rocznych wydatków UE.

stabilizacji i bezpieczeństwa. Około **sześciu centów** z każdego euro idzie na współpracę z krajami kandydującymi do członkostwa w Unii, krajami sąsiadującymi z Unią oraz, rzecz jasna, z najuboższymi regionami i krajami świata.

instytucji UE, w tym Parlamentu Europejskiego, Rady Ministrów, Komisji Europejskiej, Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

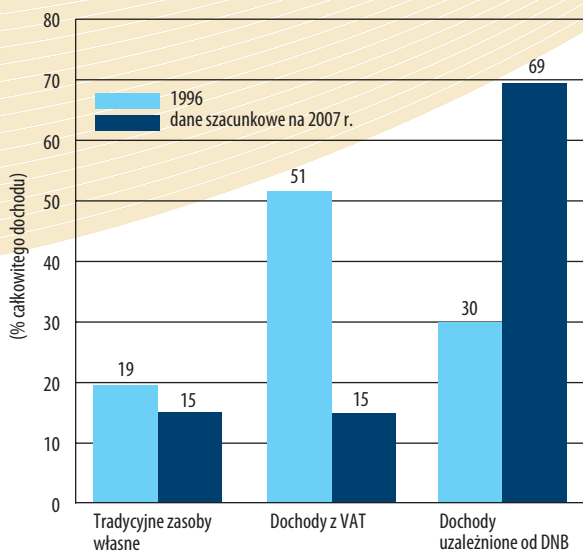
Skąd pochodzą pieniądze?

Unia Europejska posiada zasoby własne, z których finansuje swoje wydatki. Z prawnego punktu widzenia środki te należą do Unii. Państwa członkowskie gromadzą je w jej imieniu i przekazują do unijnego budżetu.

Zasoby własne dzielą się na trzy rodzaje (podane liczby odnoszą się do prognoz na 2007 r.):

- **Tradycyjne zasoby własne** – pochodzą głównie z opłat celnych pobieranych od towarów sprowadzanych z krajów

Skąd pochodzą pieniądze?

Zasoby własne w budżecie UE

nienależących do UE. Przynoszą w przybliżeniu 15% całkowitego dochodu.

- Środki pochodzące z **podatku od wartości dodanej (VAT)** w postaci jednakowej stawki procentowej stosowanej do ujednocnionej wartości dochodów z tytułu VAT osiągniętych przez każde państwo członkowskie. Środki uzyskane w ten sposób stanowią 15% całkowitych dochodów.
- Środki uzależnione od **dochodu narodowego brutto (DNB)** to jednolita stawka procentowa (0,73%) stosowana do DNB każdego państwa członkowskiego. Mimo zmiennego charakteru tej pozycji jest to obecnie największe źródło środków finansowych UE, stanowiące około 69% całkowitej wartości dochodów.

Do budżetu wpływają też inne dochody, takie jak podatki od wynagrodzeń pracowników instytucji UE, składki wpłacane przez państwa spoza UE na niektóre programy unijne oraz kary finansowe nakładane na przedsiębiorstwa za łamanie prawa konkurencji i innych przepisów. Tego rodzaju środki stanowią łącznie około 1% budżetu.

Całkowite przewidywane dochody UE na 2007 r. to około 115,5 mld euro, natomiast całkowita wartość zobowiązań zaciągniętych na realizację działań w różnych obszarach polityki jest nieznacznie wyższa. Różnica wynika głównie ze stosowanej przez UE praktyki budżetowej, która polega na tym, że w pierwszym roku realizacji danego projektu wieloletniego Komisja Europejska zaciąga pełne zobowiązanie, tzn. blokuje całkowitą kwotę potrzebną na jego wykonanie. Rzeczywiste

płatności rozkładają się jednak na kilka rat przez cały okres trwania takiego projektu.

Środki wpływające do budżetu od poszczególnych państw odzwierciedlają z grubsza poziom ich zamożności. Zjednoczone Królestwo, Niemcy, Austria i Szwecja korzystają jednak z pewnych zniżek przy obliczaniu swoich składek.

Fundusze unijne kierowane do państw członkowskich odpowiadają ustalonym przez Unię priorytetom. Mniej zamożne państwa członkowskie otrzymują proporcjonalnie więcej niż te bogatsze, a większość państw otrzymuje z budżetu więcej niż sama wpłaca.

WARTO WIEDZIEĆ

Wielkość budżetu i wydatków UE ograniczają:

- traktaty: nie zezwala się na deficyt w budżecie Unii, co oznacza, że wszystkie wydatki należy pokryć z dochodów;
- limit maksymalnych wydatków uzgodniony przez rządy i parlamenty państw członkowskich, określany także jako **pułap zasobów własnych**. Limit ten ustalono obecnie na poziomie 1,24% dochodu narodowego brutto (DNB) w Unii dla płatności z budżetu UE. Odpowiada to w przybliżeniu kwocie 293 euro na jednego mieszkańca Unii;
- ramy finansowe uzgodnione przez Parlament Europejski, Radę Ministrów i Komisję Europejską, które pozwalają na kontrolowanie zmian sytuacji budżetowej według poszczególnych kategorii wydatków w ustalonej perspektywie czasowej.

Jak zapadają decyzje budżetowe?

Komisja, Parlament i Rada Ministrów spełniają różne role w procesie podejmowania decyzji budżetowych.

Na początek wszystkie trzy instytucje zawierają wiążące porozumienie, w którym zobowiązują się do zachowania dyscypliny budżetowej, długoterminowego planowania i ścisłej współpracy przy budżetach rocznych. Częścią takiego porozumienia międzyinstytucjonalnego są **wieloletnie ramy finansowe**, w których określa się górne granice rocznych wydatków (zwane pułapami) w poszczególnych pozycjach budżetowych. Pułapów tych należy przestrzegać, planując budżet na dany rok.

Ostatnie ramy finansowe obejmują okresy siedmioletnie: 2000–2006 i 2007–2013.

Komisarz Grybauskaitė omawia zagadnienia budżetowe w Parlamencie Europejskim.

W SKRÓCIE

Decyzje budżetowe w UE na wszystkich etapach zapadają w sposób demokratyczny

Roczny budżet wymaga nie tylko zatwierdzenia ze strony Parlamentu Europejskiego i Rady, prawie wszystkie działania wspólnotowe muszą być poprzedzone odpowiednimi przepisami prawa wspólnotowego. Ma to formę prawnego aktu upoważniającego, czyli **podstawy prawnej**, proponowanej przez Komisję i zatwierdzonej przez organ prawodawczy: samą Radę albo – jak często bywa – Radę i Parlament.

Ustanowiona w unijnych traktatach procedura budżetowa trwa od 1 września do 31 grudnia. W praktyce rozpoczyna się znacznie wcześniej. Na przykład przygotowania do budżetu 2007 rozpoczęły się przed końcem 2005 r.

Wydatki budżetowe dzielą się na dwa rodzaje: **wydatki obowiązkowe** i **nieobowiązkowe**. Do tych pierwszych zalicza się wszystkie wydatki wynikające z umów międzynarodowych i traktatów. Wszystkie pozostałe to wydatki nieobowiązkowe.

Ostateczny głos w kwestii wydatków obowiązkowych należy do Rady Ministrów, w kwestii wydatków nieobowiązkowych zaś – do Parlamentu. Wraz z kolejnymi porozumieniami międzyinstytucjonalnymi podział ten stał się mniej wyraźny, gdyż obie instytucje przez cały czas ściśle ze sobą współpracują.

Wstępny projekt budżetu

Wszystkie instytucje i organy UE zgodnie z własnymi procedurami wewnętrznymi obliczają szacunkową wartość swoich budżetów na przyszły rok.

Komisja zbiera te szacunkowe dane i opracowuje **wstępny projekt budżetu**, w którym uwzględnia wytyczne i priorytety na nadchodzący rok budżetowy.

Następnie przedkłada wstępny projekt budżetu Radzie Unii Europejskiej. Robi to w kwietniu lub na początku maja, tak by zdążyć przed lipcowym posiedzeniem Rady Budżetowej. Rada Ministrów i Parlament muszą się opierać w swoich pracach na wniosku złożonym przez Komisję.

Pierwsze czytanie budżetu w Radzie

Po spotkaniu uzgodnieniowym z Parlamentem Rada Ministrów przyjmuje **projekt budżetu** z ewentualnymi poprawkami, który przedkłada we wrześniu Parlamentowi.

Rada ds. Gospodarczych i Finansowych.

Pierwsze czytanie w Parlamencie

W trakcie pierwszego czytania, które odbywa się w październiku, Parlament może zdecydować o wniesieniu poprawek do projektu Rady. Wcześniej omówi kontrowersyjne kwestie na **spotkaniach trójstronnych** z przedstawicielami Komisji i państwa sprawującego przewodnictwo w Radzie. Wnioski z pierwszego czytania wraz z propozycjami Parlamentu wracają następnie do Rady.

Drugie czytanie w Radzie

Przed drugim czytaniem, które ma miejsce w listopadzie, Rada odbywa kolejne spotkanie uzgodnieniowe z Parlamentem, próbując dojść do porozumienia co do całokształtu budżetu. Następnie przyjmuje wnioski z drugiego czytania.

Parlament przyjmuje albo odrzuca budżet (drugie czytanie)

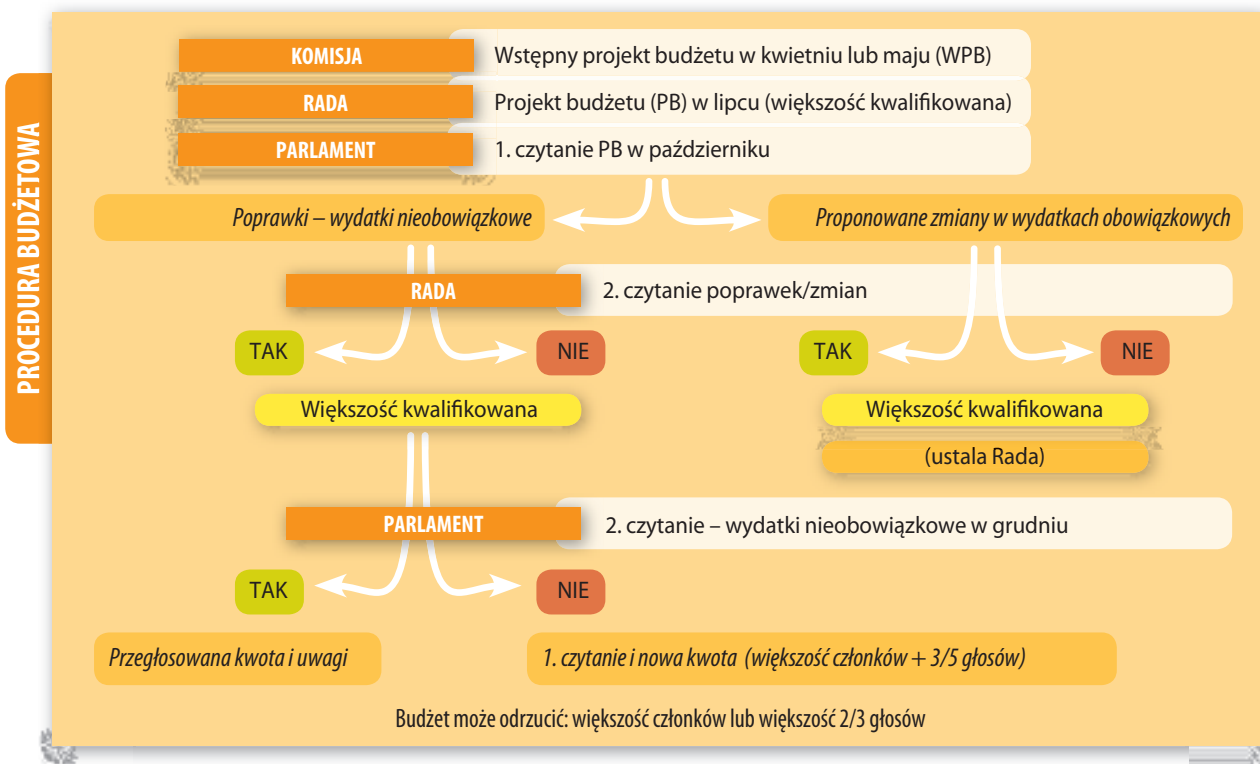
Głosowanie nad ostateczną wersją budżetu odbywa się w grudniu, wcześniej Parlament ma prawo wprowadzić zmiany do złożonej przez Radę końcowej wersji tekstu.

Jeśli wynik głosowania jest pozytywny, przewodniczący Parlamentu składa swój podpis pod budżetem, nadając mu moc prawną. Parlament może także odrzucić budżet.

Podobne procedury obowiązują przy przyjmowaniu **listów w sprawie poprawek** do wstępnego projektu budżetu (przedstawianych, jeśli przed przyjęciem budżetu wyjdą na jaw nowe informacje) oraz **budżetów korygujących** (w razie nieuniknionych, wyjątkowych i nieprzewidzianych okoliczności, które mogą pojawić się po przyjęciu budżetu).

Hans-Gert Pöttering, przewodniczący Parlamentu Europejskiego (2007–2009).

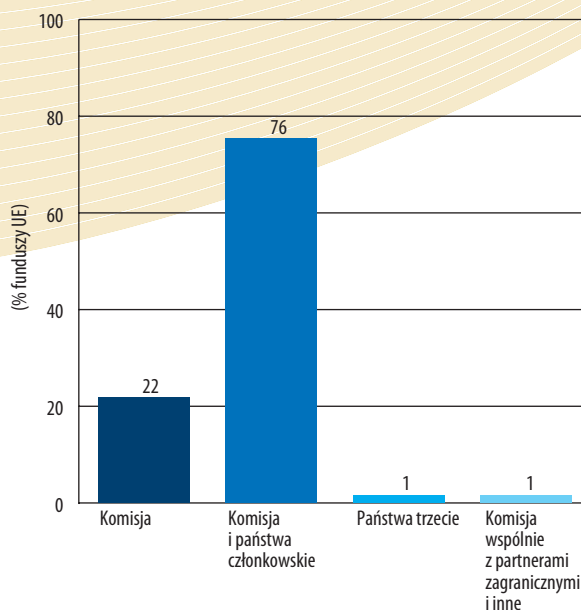

Jak wydaje się i kontroluje środki unijne?

Odpowiedzialność za zarządzanie budżetem

Ostateczna odpowiedzialność za wykonanie budżetu spoczywa na Komisji Europejskiej. W praktyce lwią część unijnych funduszy (około 76%) jest wydawana w ramach tak zwanego **zarządzania dzielonego**. W tym przypadku to władze państw członkowskich, a nie Komisja, odpowiadają za zarządzanie wydatkami. Wprowadzono cały zestaw mechanizmów kontrolnych, które mają pomóc w tym, by zarządzanie to było prawidłowe i zgodne z obowiązującymi przepisami.

Kto zarządza środkami unijnymi?

Najważniejsze fakty

Fundusze unijne należy wydawać według zasad **nałego zarządzania finansami**. W uproszczeniu oznacza to, że osoby zarządzające finansami muszą za wszelką cenę dążyć do tego, by za wydane pieniądze uzyskać jak najlepszą wartość. Wymaga to ścisłego przestrzegania wszystkich zasad i przepisów wykonawczych oraz stałej kontroli osiągniętych wyników.

Komisja musi odzyskiwać kwoty, które wypłacono niesłusznie, czy to w wyniku błędu, nieprawidłowości, czy celowego oszustwa. Państwa członkowskie są jednak na równi z nią odpowiedzialne za ochronę interesów finansowych Unii. Dlatego działają we współpracy z Komisją i OLAF-em (Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych), który prowadzi dochodzenia w sprawach potencjalnych oszustw i pomaga w opracowywaniu unijnych przepisów w tej dziedzinie.

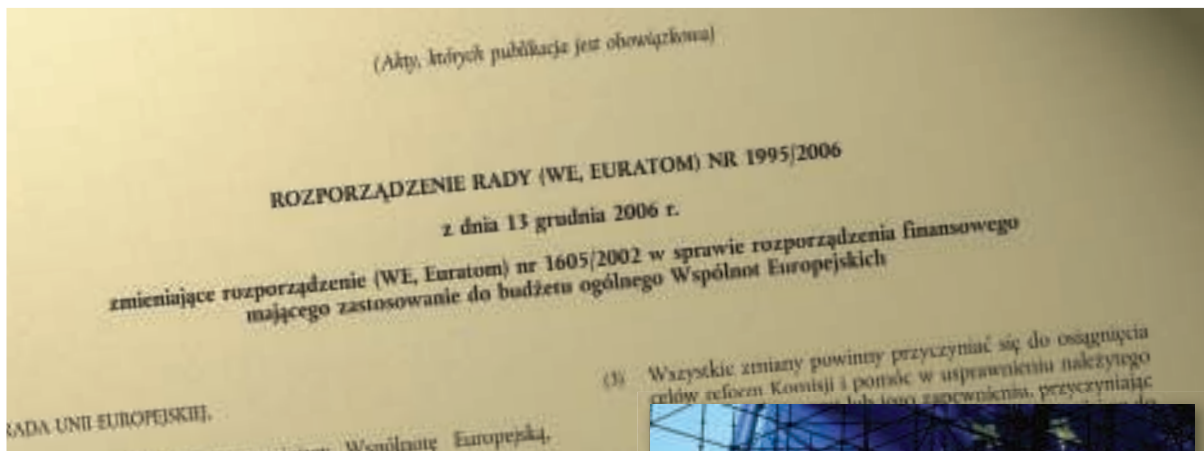
Budżet zadaniowy

Aby wydatki budżetowe były bardziej jawne, tzn. aby wiadomo było, jakim służą celom, ile pieniędzy przeznaczają się na każdy z nich i ile osób pracuje nad ich osiągnięciem, budżet UE podzielono na trzydzieści jeden obszarów polityki. Każdy z tych obszarów dzieli się odpowiednio, tak by pokazać różne działania finansowane w ramach danej dziedziny polityki i ich całkowity koszt zarówno pod względem finansowym, jak i pod

względem zasobów ludzkich (na przykład ochrona lasów finansowana jest ze środków zapisanych w pozycji „Polityka ochrony

środowiska”). Budżet zorganizowany w ten sposób określa się mianem budżetu zadaniowego.

Zasady rządzące wydatkami

Główne zasady dotyczące wydatkowania funduszy unijnych podano w **rozporządzeniu finansowym**, a w **zasadach wykonawczych** do niego wyjaśnia się szczegółowo, jak to rozporządzenie stosować.

Ponadto każdy nowo realizowany program – z bardzo nielicznymi wyjątkami – wymaga upoważniającego aktu prawnego, czyli podstawy prawnej, jako niezbędnego warunku uruchomienia środków finansowych. W podstawie prawnej określa się cele danego działania oraz jego koszt, a niejednokrotnie także limit wydatków w perspektywie wieloletniej.

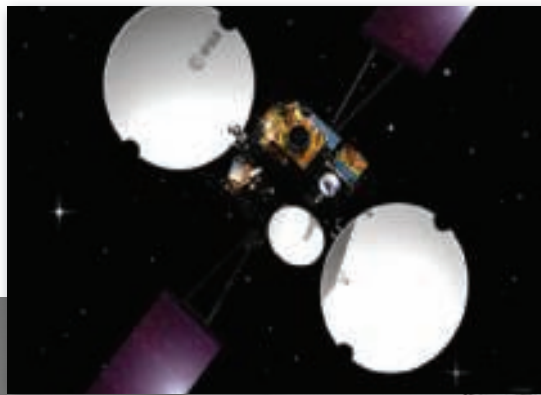

Zarządzanie, audyt i kontrola wewnętrzna

Ze strony Komisji unijne programy i działania są zarządzane przez pracowników departamentów odpowiedzialnych za realizację danej polityki (zwanymi dyrekcjami generalnymi), którzy w razie konieczności współpracują ze swoimi odpowiednikami w państwach członkowskich.

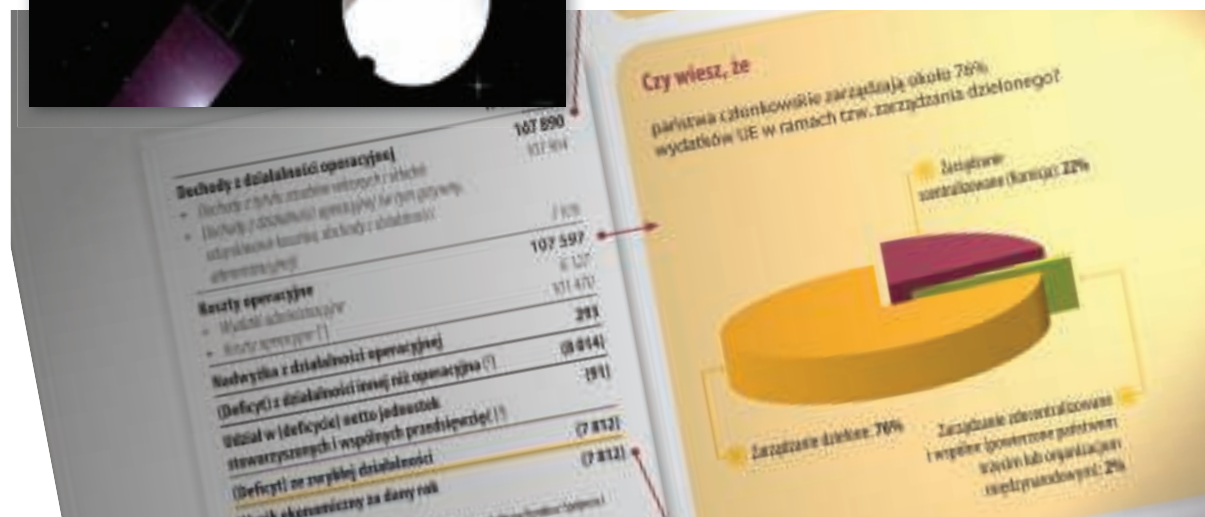
W każdym departamencie jest jedna osoba (zwykle dyrektor generalny) pełniąca funkcję urzędnika zatwierdzającego, do którego należy pełna i ostateczna odpowiedzialność za operacje wykonywane w jego obszarze kompetencji. Nie umniejsza to oczywiście odpowiedzialności dyscyplinarnej i finansowej, jaką wszyscy urzędnicy UE ponoszą za swoje działania.

Skuteczność wewnętrznych mechanizmów kontrolnych wzmocniają jasno określone normy, kontrole prowadzone przez organy zarządzające zarówno przed, jak i po realizacji operacji, niezależny audyt wewnętrzny oparty na ocenie ryzyka i regularne sprawozdania z działalności składane poszczególnym komisarzom.

Od 2002 r. wszystkie departamenty Komisji wydają roczne sprawozdanie z działalności przeznaczone dla członków Komisji, w których opisują swoje osiągnięcia w danym roku i proponowane sposoby wyeliminowania ewentualnych niedociągnięć. Na tej podstawie powstaje sprawozdanie podsumowujące, które wysyła się następnie do Parlamentu i Rady. Stanowi ono obecnie jeden z filarów, na którym Europejski Trybunał Obrachunkowy opiera coroczne poświadczenia o prawidłowym zarządzaniu zasobami przez UE.

Unia monitoruje dotowane przez siebie projekty z dziedziny rolnictwa przy pomocy urządzeń teledetekcyjnych (projekt MARS – Monitoring Agriculture through Remote Sensing).

W jaki sposób Komisja dokonuje płatności?

Komisja posiada rachunki w kasach skarbu państwa, bankach centralnych i bankach komercyjnych w państwach członkowskich oraz uczestniczy w systemie SWIFT (Stowarzyszenie Ogólnosiwiatowej Międzybankowej Telekomunikacji Finansowej). Wszystkie instrukcje dotyczące płatności i inne związane z tym wiadomości wysyła elektronicznie w formie zakodowanej i zabezpieczonej kodem dostępu.

Komisja prowadzi operacje z ponad 200 000 podmiotów, głównie z beneficjentami dotacji oraz z dostawcami towarów i usług. Przy realizowaniu transakcji sprawdza komputerowy formularz osoby prawnej (LEF – Legal Entity File) każdego podmiotu (może to być osoba prywatna albo firma). Wszystkie takie formularze muszą być uwierzytelnione i zatwierdzone, dopiero wtedy można dokonać płatności.

Jak i przed kim UE rozlicza się ze swoich wydatków?

Dwojaki charakter rachunkowości i sprawozdań

Rachunki UE dzielą się na dwa rodzaje: a) **rachunki budżetowe** (które zawierają szczegółowy zapis wykonania budżetu) i b) **rachunki ogólne** (wykorzystywane do ustalania bilansu i wyniku ekonomicznego).

Rachunki budżetowe opierają się na zmodyfikowanej zasadzie rachunkowości kasowej, co oznacza, że transakcje (wydatki i przychody) zapisuje się wyłącznie w chwili otrzymania lub wypłacenia środków pieniężnych.

Do prowadzenia rachunków ogólnych (albo księgi głównej) wykorzystuje się metodę podwójnego księgowania, zapisując w ten sposób wszystkie dochody i wydatki w całym roku

José Manuel Barroso, przewodniczący Komisji Europejskiej, i Hubert Weber, przewodniczący Trybunału Obrachunkowego.

Najważniejsze fakty

Co roku rachunki UE są publikowane i poddawane zewnętrznej kontroli Trybunału Obrachunkowego. Ostateczną ocenę, zwaną absolutorium, wystawia Parlament po uwzględnieniu zaleceń Rady.

finansowym. Rachunki ogólne wykorzystuje się do ustalenia wyniku ekonomicznego w bilansie aktywów i pasywów, który sporządza się, by pokazać sytuację finansową UE na dzień 31 grudnia każdego roku.

Sprawozdania z wykonania budżetu

Co miesiąc na swojej stronie internetowej Komisja zamieszcza informacje o stanie wykonania budżetu. Ze sprawozdań tych widać, jak faktycznie wydaje się pieniądze. Informacje dotyczą każdego działu budżetu i każdego obszaru polityki. W departamentach odpowiedzialnych za poszczególne dziedziny polityki dostępne są także dane tygodniowe. Ogólne podsumowanie wyników ocen dokonanych w ciągu całego roku i planowanych w związku z nimi działań można znaleźć w dokumencie zatytułowanym „Roczny przegląd ocen”.

Komisja publikuje także **roczne sprawozdania finansowe** Wspólnot Europejskich, które obejmują między innymi skonsolidowane sprawozdania z wykonania budżetu i saldo końcowe. Przygotowuje się je zgodnie z **międzynarodowymi standardami rachunkowości w sektorze publicznym (IPSAS)**,

konsolidując sprawozdania finansowe wszystkich instytucji i organów UE, a także większości agencji.

Po przeprowadzeniu przez Trybunał Obrachunkowy wstępnej kontroli rachunków tymczasowych Komisja zatwierdza końcowe sprawozdania finansowe, które następnie przesyła się organom uprawnionym do udzielenia absolutorium: Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Dnia 1 stycznia 2005 r. Komisja wykonała ważny krok w kierunku unowocześnienia metody rozliczeń, przechodząc

Kontrola zewnętrzna

Oprócz regularnych audytów i kontroli wewnętrznych roczne sprawozdania finansowe i zarządzanie zasobami UE podlegają zewnętrznej i niezależnej kontroli **Europejskiego Trybunału Obrachunkowego**. Co roku Trybunał sporządza sprawozdanie dla Parlamentu i Rady Ministrów. Wraz z nim wydaje opinię zwaną **poświadczeniem wiarygodności**, która dotyczy:

z rachunkowości kasowej na **rachunkowość memoriałową**. Według metody memoriałowej transakcje uznaje się z chwilą ich wystąpienia (a nie tylko w momencie wypłaty środków pieniężnych), co daje pełny obraz aktywów i pasywów na rachunkach UE. W efekcie politycy, budżetowe organy kontrolne, zarządzający funduszami unijnymi i obywatele UE uzyskali dostęp do dokładniejszych informacji finansowych, co jest niezwykle ważne dla skutecznego zarządzania środkami publicznymi i skutecznej ich kontroli.

- wiarygodności rachunków (czy księgi rachunkowe są dobrze prowadzone) i
- legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń (uzyskanych dochodów i zrealizowanych płatności).

Rozliczenie przed Parlamentem Europejskim

Kiedy roczne sprawozdanie Trybunału Sprawiedliwości jest już opublikowane, a roczne rachunki zamknięte, Rada przedstawia swoje zalecenia Parlamentowi Europejskiemu. Na tej podstawie Parlament Europejski wyraża opinię na temat sposobu, w jaki Komisja zarządzała budżetem w danym roku finansowym. Jeśli Parlament uznaje, że zarządzanie to było prawidłowe, udziela Komisji **absolutorium**.

Czyniąc to, Parlament niejednokrotnie formułuje zalecenia dotyczące działań, jakie Komisja powinna podjąć w przyszłości. W odpowiedzi Komisja określa kroki, które ma zamiar podjąć, i informuje o nich Parlament i Radę.

Parlament Europejski udziela absolutorium z wykonania budżetu UE.

Więcej informacji na temat budżetu UE i planowania finansowego:

Budżet UE:

<http://ec.europa.eu/budget/index.htm>

(w jęz. angielskim, francuskim i niemieckim)

Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Budżetu:

http://ec.europa.eu/dgs/budget/index_pl.htm

Dalia Grybauskaitė, komisarz odpowiedzialna za planowanie finansowe i budżet:

http://ec.europa.eu/commission_barroso/grybauskaite/index_pl.htm

Uwagi dotyczące niniejszej publikacji można przekazywać na adres:

budget@ec.europa.eu

Europe Direct to serwis informacyjny, w którym znajdą Państwo odpowiedź na pytania dotyczące Unii Europejskiej.
Bezpłatna infolinia*:

00 800 6 7 8 9 10 11

* Niektórzy operatorzy telefonii komórkowej nie udostępniają połączeń z numerami 00 800 lub pobierają za nie opłaty.

Zdjęcia: Corbis, okładka i str. 3, 9; Ingram publishing, str. 3; GettyImage, str. 7;

Wspólnoty Europejskie, str. 4, 5, 8, 10, 12, 13, 14, 15; ESA/J. Huart, str. 9.

Wiele dodatkowych informacji o Unii Europejskiej można znaleźć w Internecie.

Można do nich dotrzeć poprzez serwer Europa (<http://europa.eu>).

Luksemburg: Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, 2007

ISBN 92-79-03048-5

© Wspólnoty Europejskie, 2007

Powielanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Printed in Belgium

DRUK NA PAPIERZE BIAŁYM BEZCHLOROWYM

ISBN 92-79-03048-5

9 789279 030482